

Cirkulärnr: 1999:86
Diariernr: 1999/1553
Handläggare: Irene Reuterfors-Mattsson
Sektion/Enhet: Kommunalrättssektionen
Datum: 1999-06-16
Mottagare: Kommunstyrelsen
Rubrik: Arvode för restid och praktiska förberedelser till
förtroendevalda

Kommunalrättssektionen
Irene Reuterfors-Mattsson

1999-06-16

Kommunstyrelsen

Arvode för restid och praktiska förberedelser till förtroendevalda

Regeringsrätten har i dom den 24 september 1998 i mål nr 2266-1996 (RÅ 1998 ref. 33) avgjort ett fall som avser ersättning till förtroendevalda. Rättsfallet gäller en tolkning av bestämmelsen i 4 kap. 15 § kommunallagen om att arvode skall bestämmas till lika belopp för lika uppdrag. Frågan gäller om timarvode för restid och praktiska förberedelser kan betalas ut till endast vissa förtroendevalda.

Omständigheterna i målet var följande. Kommunfullmäktige hade beslutat om nya bestämmelser angående ekonomiska förmåner till förtroendevalda. I den del som avsåg sammanträdesarvode stadgades följande:

För sammanträde utgår arvode med belopp per timme som fullmäktige beslutar enligt bilaga. Timarvode betalas också för restid som åtgår med anledning av sammanträdet eller motsvarande. Ersättning omfattar även tid för praktiska förberedelser i anslutning till sammanträdet eller motsvarande. Timarvode för restid och praktiska förberedelser betalas dock inte till förtroendevald, som för motsvarande tid erhåller ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Beslutet överklagades genom laglighetsprövning varvid det gjordes gällande att det stod i strid mot 4 kap. 15 § kommunallagen genom att arvode inte utgick för restid och praktiska förberedelser till den som fick ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Kommunen menade att det skulle vara oskäligt att de förtroendevalda fick både timarvode och ersättning för förlorad arbetsförtjänst för inställelse till sammanträde och att det inte torde ha varit lagstiftarens mening att en förtroendevald skulle få dubbel kompensation för just inställelsetiden.

Regeringsrätten konstaterade att fullmäktige måste skilja på ersättning för förlorad arbetsförtjänst och arvode. Enligt Regeringsrätten medför ersättningen för förlorad arbetsförtjänst endast att den förtroendevalde som förlorat inkomst försätts i samma ekonomiska situation som den som behållit sin ordinarie inkomst. Att utbetala arvode för den ifrågavarande tiden till den som också får ersättning för förlorad arbetsförtjänst för samma tid innebär därför inte någon dubbelkompensation vid jämförelse med den som i stället uppbär ordinarie lön för denna tid.

Svenska Kommunförbundet har i cirkulär 1991:144 informerat om den nya kommunallagens regler om ekonomiska förmåner till förtroendevalda. Cirkuläret innehåller underlag för lokala ersättningsbestämmelser. I kommentaren till 9 §, som avser arvode för sammanträden m.m., har förbundet utformat bestämmelsen så att timarvode betalas även för restid och tid för praktiska förberedelser, t.ex. tid för omklädning. I förslaget har förbundet undantagit de förtroendevalda som för motsvarande tid erhåller ersättning för förlorad arbetsinkomst. Motivet för detta undantag angavs vara en bedömning av vad som kan anses skäligt. Det var vår bedömning vid det tillfället att undantaget inte stod i direkt strid mot principen att lika uppdrag skall arvoderas lika. Vi gjorde också den bedömningen att det inte torde ha varit lagstiftarens mening att de förtroendevalda som får ersättning för förlorad arbetsinkomst skall dubbelkompenseras när det gäller ersättning för restid och tid för praktiska förberedelser. Frågan berördes dock inte i förarbetena så vi konstaterade att rättsläget fick betraktas som ovisst.

Genom den ovannämnda domen har nu Regeringsrätten klarlagt rättsläget på detta område.

Rättsfallet innebär alltså att de kommuner som följt förbundets bedömning i ovan nämnda cirkulär bör ändra sina arvodesbestämmelser. Om en kommun vill betala ut arvode för restid och praktiska förberedelser så skall det betalas ut till såväl de förtroendevalda som för motsvarande tid får ersättning för förlorad arbetsförtjänst av kommunen som till de förtroendevalda som under tiden behåller sin ordinarie lön. Enligt principen om lika arvode för lika uppdrag skall motsvarande arvode också betalas till dem som saknar arbetsinkomst.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av förbundsjurist Irene Reuterfors-Mattsson, tfn-08-772 44 28, eller av övriga jurister på kommunalrättssektionen, tfn 08-772 41 00.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalrättssektionen

Håkan Torngren

Irene Reuterfors-Mattsson